

СВОБОДА

LIVERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

РѢКЪ VI. Мт. Кармель, Па. Четвергъ 20-го Сѣчня 1898. Число 3.

Календарь.	
Свѣтъ.	Георгій, Емилианъ испов.
20 Ч.	Поліевъ, Есгаріи
21 П.	По Богомъ, Григорій
22 С.	
23 П.	По Богомъ, Георгій
24 П.	Татиана
25 В.	Срмилъ, Стратоникъ
26 С.	Пр. Отецъ въ Синаѣ мѣлѣ.

Звѣсть.
„Р. Н. Союзъ“ на повѣрочной конвенціи.
— Некуча справа. — Вѣсти изъ Америки.
— Вѣсти изъ Канады. — Вѣсти изъ старо-го края. — Новинки. — Вѣсти работ-ничи. — Смѣхъ и правда. — Заплата на „Свободу“. — Фейлетонъ: Звѣрчій бюджетъ. — Стихи: Писня русскихъ хло-повъ. — Вангрозъ. — Оголошеніе.

УВАГА.
Хотѣи приступити до „Со-юза“ най посылають вступи-не и мѣсячне до касіера.
Mr. George Chylak
OLYRHANT, PA.
И увѣдомлять секретара по-дъ адресую.
Rev. John Ardan
P. O. Box 413
OLYRHANT, PA.

„Р. Н. Союзъ“ на повѣрочной конвенціи
въ Olyrhant, Pa

Дня 11. п. с. января вод-була ся повѣрочна конвен-ція „Р. Н. Союза“ въ Olyrhant, Pa. По водѣрваню о. М. Подгорецкимъ Служ-бы Вожой на интенцію „Со-юза“, зѣбрали ся урядники „Р. Н. Союза“ въ приход-скомъ домѣ, де по выборѣ о. Стеф. Макара, председа-телсмъ а Ал. Шлянту се-кретаремъ, приступлено до обрадъ посяла програмы, у-ложенной о. Ив. Арданомъ, секретаремъ товариства.
Въ касѣ „Р. Н. Союза“ найдено все въ якъ най-крашѣмъ порядку, а естѣ въ нѣй теперь готового грома \$4027.79 зъ того припадае 1) \$304.05 depo-зитѣвъ, пожиченныхъ власти-телямъ домѣвъ на 6 проц.

2) \$1706.80 желѣзного фон-ду и 3) \$2016.94 розпоря-димого фонду, ульковано-го въ банку на 3 проц.
По справозданю секретаря полатождено слѣдуючи справы:
1) Стефанови Петришако-ви зъ Simpson, Pa. не вы-платити ся \$250 посмертно по его женѣ Анаѣ, бо коли ен мужъ приступивъ до товариства она числила вже 50 лѣтъ житя. А на подставѣ § 10 б. и статута „Р. Н. Союза“ не належити ся такому чоловікови посмертно по жѣнцѣ, тымъ болше, що згаданий членъ подавъ хибно лѣта жѣнки, що стверджае метрика хре-щеня небѣжки.
2) Григорию Павляковцъ зъ Олифантъ, Па., котрый зъ причины невылчимои недуги выѣхавъ до краю, рѣшено на его власне про-шене выплатити ему \$200 дол. зъ тымъ, що вѣнъ зре-че ся писемно всякихъ претенсій до „Р. Н. Союза“.
3) Членови Антовию Ште-клъ зъ St. Louis, Mo. ухвалено выплатити \$100 дол. за у-трату лѣвого ока зъ не-власнои вини. Що згаданий членъ дѣйсно стративъ око и пѣчо на него не видити свѣдчить: свѣдѣцтво лѣкаря, присяга его власна и при-сяга брадства до котрого на-лежитъ.
4) За помершого наслѣд-комъ потовченя въ майнахъ Луку Хомяка зъ Excelsior, Pa. не выплатити ся посмер-тного его женѣ, бо небо-щикъ приступивъ до това-риства 24. октября а померъ 5. януара, значить не на-лежавъ ще повныхъ 3 мѣ-сяцѣ. (§ 8 — 3 колюмна стат.)
5) За члена Онисія Шпр-мѣнского зъ Mayfield, Pa. по-сля его послѣдней волѣ ухва-лено выплатити посмертно (\$500) женѣ и 3 дѣтямъ въ

той способъ, що три части згаданой сумы заплатити ся довгъ на двоухъ домахъ, а котры належать до жены и дѣтей, а четверту часть пе-редастъ ся женѣ.
6) Щобъ молодой люде мо-гли численнѣйше присту-пати до „Р. Н. Союза“ рѣ-шено, що каждый хто не переступивъ ще 35 року житя, може стати членомъ „Р. Н. Союза“ безъ вступ-ного, але лишь въ мѣсяцю мартѣ. Передъ тымъ и по-томъ wymagaги ся буде вступного.
Найже-жъ молодой люде користають зъ того добро-дѣйства и вписують ся гро-мадно въ мартѣ до „Союза“.
7) Если членъ, приступа-ючи до „Р. Н. Союза“ не ска-же всей правды, водповѣда-ючи на пытаня, поданы въ деклараци, тратитъ все членскы права, если про-те дѣлае ся выдѣлъ това-риства. Если-жъ членъ пе-реступитъ 40 лѣтъ житя му-ситъ представити секретарю метрику хрещенія.
Нарады, дотыкаючи справъ „Р. Н. Союза“, тревали май-же цѣлый день. — Ве-черомъ читальники им. Мар-кיאна Шамкевича устроили вечерокъ, на котромъ мо-лодой и старшій забавляли ся весело до познои ночи. Середъ забавы выголосили декламаци Ив. Верухъ: На-ша доля и Яковъ Кода: Кавказъ, Т. Шевченка. Кро-мъ сего выголошено чимало па-триотичныхъ бесѣдъ, зъ ко-рыхъ бесѣда кума Кобана зробила немале вражѣне, бо дотыкалась горького положе-ня амер. работниковъ.

ПРИСТУПАЙТЕ
...до...
„С О Ю З А“

ПЕКУЧА СПРАВА.
—
Вже болше якъ два роки тому, якъ заодно наша „Сво-бода“ накликувала нашихъ людей отямитись, покинути дурный и безхосеній сварки за церкви и священниковъ, та тѣ гарный слова втопи-лись въ водмуть тои вузко-глядной парафиняцины. Не кажу, щобъ прогомѣли безъ слѣду, бо подекуды знайшли ся свѣтлѣйшии ду-хи, котры силою своєї ин-телигенціи водчули и зро-зумѣли той могучій покликъ а такъ важный и такъ ма-лой велике значѣне на ум-ственный розвѣй руского народа въ Америцѣ. Я и не дивуюсь, що рускій нашъ народъ, що недавно пригна-ла его ту лиха доля, не могъ водъ разу отрясти зъ себе старокраевыхъ звичаѣвъ и взятись до путыого дѣла, бо-жъ звѣстено намъ, яку ду-рийску доведло ся занюхати нашимъ людямъ.
Несовѣстній, а може де-котрый и зъ переконанія люде пхнули нашъ народъ въ ре-лигиу сварно, котра сво-го часу розгорѣлась до тои степени, що навѣтъ найрев-нѣйшій тратили голову. Та перемолола ся вже тота ду-рийка — народъ стрепе-нуе — побачивъ, що не туда ему дорога де бють ся за борода та за свѣтый си-нодъ, а завважавъ, що тре-ба ему конце вчитись, а якъ, отъ сеи штука — сеся штука лишаеъ каждому зъ насъ до розважана.
Намъ треба просвѣтного товариства, а се водчувають люде вскрозь. И я и деко-тры зъ урядниковъ „Р. Н. Союза“ поднесли се горячо на повѣрочной конвенціи на-шого товариства въ Оли-фантъ, Па. Гадки були рѣ-ши та я предложивъ ось таку гадку, зъ котрою згодились

все, обѣцали понирати а мою рѣчею буде агитувати за нею якъ найгорячѣйше:
Ось якъ оно:
Мы маемо вже читальнѣ въ 1) Mt. Carmel, Pa. 2) Sha-mokin, Pa. 3) Shenandoah, Pa. 4) Olyphant, Pa. 5) May-field, Pa. 6) Jersey City, N. J. та кромъ того ще своихъ пицыхъ приклонниковъ въ Ansonia, Conn. Pittsburg, Pa. и Younkers, N. Y.
Най все тѣ читальнѣ злу-чать ся въ одно товариство и сотворять „просвѣтне то-вариство“. Каждый членъ того просвѣтного товари-ства заплатитъ 5 ц. мѣсяч-но, а за те що мѣсяця дос-тане одну книжочку зъ двоухъ аркушѣвъ або и болше друку.
Тѣ мѣсяцевости, котры я подавъ, а въ котрыхъ нема читальнѣ, можуть такожъ до насъ пристати, тымъ болше, що и люде знаиъ намъ зъ патриотизму тай проводирѣихъ суть приклон-никами нашихъ гадокъ. Тѣ мѣсяцевости, якъ кажу, мо-жуть бутти першимъ заяв-комъ такои некучон справы, якою естѣ „просвѣтне то-вариство“ для Америк. Рус-иковъ. Все предсѣдатель чи-тальнѣ тай прочіи патриоты на иншихъ плеизахъ, до ко-рыхъ впроцьмъ я удамъ ся писемно, повинни на най-близшихъ читальныхъ сходахъ поднести сею спра-ву, обяснити и заохотити до якъ найчисленнѣйшого высувана ся до сеп важной институтіи. Та дехто скаже: якжежъ оно можна буде по-розумѣтись на такой вели-кой просторони, аджежъ тѣ члены нѣколи зойти ся не будутъ могли?
А оно буде такъ:
Выводитъ ся статута, пред-ложить ся выдѣлъ тобо за-рядъ того товариства, назве-ся те товариство и т. д. и розошле ся читальнымъ до арѣлон розважъ.

Коли тѣ рѣшати справу, водѣшлють свою постанову въ одно мѣсецъ отъ пр. до редакціи „Свободы“, а сеся оглоситъ рѣшене и поста-новы всемъ.
Впроцьмъ, що то богато у-кладати, що богато торочи-ти свѣтомъ, фактомъ естѣ, що треба „просвѣтного то-вариства“ для всехъ Рус-иковъ въ Америцѣ и такъ якъ бачу вже напередъ, що все читальники пристануть до него, бо инакше не за-кладали бы читальнѣ у себе. Если вже появили ся пер-ша книжочка того товари-ства то дѣй и инші при-ставати будутъ до того то-вариства.
Предсѣдатель читальнѣ выжъ згаданныхъ плеизѣвъ — мѣркуйте надъ тымъ и вво-дѣть сю гадку въ дѣло!
Але ще одно на закінче-не. — Чи треба намъ на прав-ду такого товариства — ад-жежъ маемо газету „Свобо-ду“? Такъ, правда, маемо газету и зъ нею дечого мо-жемо навчити ся, только-жъ Вы сами, панове предпа-тчики „Свободы“ знаете про-те ажъ надто добре, що коли перечитае газету, то будѣ въ нѣй не знати що поуча-ющего, то газету таки за-тратитъ ся, шмаритъ ся въ кутъ або коли Вы выйдете до работы, жѣнка завине що до все, бо знае, що га-зета вже перечитана, а зъ книжкою не такъ, она все лишае ся и хотѣ Вы еѣ перечитае то опѣсля схо-ваєте и хотѣ колпѣ дасте бодай другому зъ нею ско-ристати.
Дальше: Въ газетѣ е по-літика, е всячина, е смѣхъ и правда и такъ инші цѣ-кавы рѣчи, котры хотѣ прав-да цѣкавы и поучаючи та деколи мають свое значѣне лишь на короткій часъ, а опѣсля, коли се або те ми-нуло ся, оно вже тратитъ,

якъ новина свою вартѣсть на познѣйше, а книжка нѣ въ нѣй друкуеъ такъ рѣчи, котры и на теперь и на поз-нѣйше могутъ читати ся зъ занятѣмъ и зъ пожиткомъ. Ось только моихъ словъ поднесеныхъ публично въ справѣ заложена „просвѣ-тного товариства“ для Америк. Русиковъ. Я знаю, що вже теперь, коли першій леды проломаній першими наши-ми просвѣтателями, що вже теперь сеся гадка приѣме ся и увойде въ жите.
Стефанъ Макара.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.
Ansonia, Conn., January 7, 1898.
Поважана Редакціо!
Просимо ласкаво умѣсти-ти тыхъ пару рядкѣвъ въ нашей газетѣ „Свободѣ“.
Дорогій Братя! Водъ часу посвященія угольного каме-ня по-дъ нашу гр. к. руску церковь въ Ансонію, не да-вали мы о напѣмъ даль-шѣмъ дѣлѣ нѣякои вѣдо-мости, а то задля браку часу. Теперь може не оденъ собѣ думае и хотѣвъ бы до-вѣдатись, якъ мы ту госпо-дарить, то я вамъ донесу.
— Якъ вамъ вѣдомо, що мы въ наитясныхъ часахъ купили пляцъ, въ такихъ часахъ, що трудно було на жите заробити, а люде пере-конались, якъ то зле, коли ся бѣти хоче. Такъ само и душа мѣситъ бутти голодна безъ духовного покарму, и взяли ся щиро до дѣла, до будовлѣ церкви. Контра-ктора згодили и зробили угоду. — Одна сторона каже, що въ той часъ цер-ковь буде готова, а друга сторона, то е мы, що въ той часъ и грошѣ будутъ гото-вы до выплаты. А мы гро-шей не только не мали, ба, (Продовжене на другой сторонѣ.)

ЗВѢРЧАІЙ БУДЖЕТЪ.)*
Написавъ ИВАНЪ ФРАЦЕО.

Не за горами, не за Бескидами, а таки въ нашѣмъ краю бувъ колпѣ великій та могучій царь, що звавъ ся Левъ, а на прозвище Сытый-ѣсти-не-хоче. Добрый то царь бувъ и справед-ливый; вѣхто на него нѣколи не жаловавъ ся, а якъ часомъ хтѣ хотѣвъ пожалувати ся, то звы-чайно ще й не оглянувъ ся, ажъ уже бувъ не-божикъ и спочивавъ у царскихъ зубахъ. А бувъ вѣнъ царемъ надъ усею звѣриною, надъ усею птицею, и всеѣ его слушали.
А треба вамъ знати, що въ звѣрчѣмъ цар-ствѣ була вже водъ давна така конституція: неограниченои власти нѣхто не мавъ, а каждый ѣвъ только того, кого могъ зловити, задушити и зѣ шкуры обдерти. Передъ царемъ уѣ были равноправни; вѣнъ наисильнѣйшій, и мавъ право каждого зложити, задушити и зѣбѣсти. Подъ его рукою были помѣшній губернаторы, якъ отъ медведѣ, вовки, а и зъ нихъ каждый мавъ таке саме право надъ меншимъ водъ себе.
Чи довго, чи коротко жили звѣры подъ та-кою конституціею, сего вамъ уже не скажу. Досытъ, що настаеъ такой часъ, що она имъ осто-гидла горѣхъ хѣну и они сказали до царя Льва:
— Найяснѣйшій монархо, скасууй ты тоту собаку конституцію! Коли равноправниѣсть, то най уже буде равноправниѣсть. Ты царь и все мы хочемо бутти подъ твоею рукою. Ты у насъ одинъ — ѣжъ кого хочешъ, дери кого хочешъ —

твоя воля. Але коли каждый зъ твоихъ губер-наторѣвъ схоче мати таке саме право и скаже, що и вѣнъ равноправниый, що вѣнъ „szlachcię na zagrodzie, równu wojewodzie“, то намъ дрѣб-нотѣ, вѣвцямъ, курамъ и заядямъ по просту ды-хати не можна. Таке приходитъ, що або гань, або смерть твоя!
Послухавъ царь Левъ тои мовы, а що самъ бувъ сытый и добродушный, то й каже:
— Що-жъ, мои вѣрній подданы, правда ваша! Самъ бачу, що вамъ нѣ въ кутъ нѣ въ дверѣ, коли каждый вовкъ и каждый шулѣка схоче надъ вами збыткувати ся. Буде, дѣтоньки по-вашому. Теперьшню конституцію скасуею, коли вамъ такъ допекла, и выдамъ нову таку, що все вы будете равны передъ правомъ, а право — то только я одинъ. Я одинъ, дѣтоньки, буду мати до васъ право, а решта все нехай сидѣть тихо и смирно, и нехай въ цѣломъ царствѣ буде бо-жій супокій! Нѣхто не смѣе другихъ нападати, анѣ мордувати, анѣ кривдѣти, а хто бы пова-жпвъ ся на таке злодѣйство, то вы только спѣ-шптъ до мене зѣ скаргою, а я покараю злодѣя по всеи строгости права!
Велико владували ся все звѣрѣ, почувши таке ласкаве слово водъ своего царя и розойшли ся по домахъ. Ажъ справдѣ, нѣ стѣи нѣ погоди, царь велѣвъ по всемоу царству трубити и бу-быти, чтобы вѣхто не смѣвъ другого мордувати, дерти и ѣсти и идобы по всемоу царству бувъ божій супокій.
Гай, гай, якъ почувли прѣ ту нову консти-туцію медведѣ, вовки и всякій иншій драпѣжники! Отъ варто було побачити, якій переполохъ мѣжъ ними вчинивъ ся. Не приведи Господи, такого рыку та трублѣня наробили по всехъ дебрахъ та гаврахъ та печерахъ. А далѣ якъ знохотѣлись тай бала драли все побѣгли до царя,

Обступили его столицю, що твоя чорна хмара и такого гармѣдѣру наробили, що Левъ не знавъ, якій у него день и де его голова.
А наиболше тѣ вовчицѣ, такъ и заводили: „А що-жъ нашій дѣточки будутъ ѣсти? Нашій бѣдній вовченяточка чимъ прогудеемо? Трапу будутъ пасти? Кору зъ деревъ грызти? Ще якъ бы были мы, надѣючись бѣды тяжкои, хочъ капусти понаквашували! Тай то що варта пѣна ка-пуста безъ солонины! Ой-ой-ой, го-ло-о-о-овонько наша ѣдѣна, недо-о-о-оленько наша несосѣтѣнна!
Слухавъ, слухавъ царь Левъ того крику и заводу, а далѣ якъ не розлюте ся, якъ не клампѣе зубами, якъ не махне хвостомъ та не рыкне своимъ здорвеннымъ голосомъ, то все звѣрѣ трохн зѣ страху на мѣсци не попадали. Тихо стало такъ, що хочъ макъ сѣи. А Левъ донихъ:
— Мовчѣть менѣ, поганій бунтовники! Хто ще разъ обѣзѣе ся, той живый зъ мѣсца не ру-шптъ ся. А що то вы собѣ думаете? За кого вы мене маєте? Хоба я не всемъ звѣрямъ царь? Чи я только овечій опѣкну, козийчій приятель, телячий прихильникъ, курячий батько? Хоба вы все, медведѣ, вовки, тигры, орлы та яструбы, не е такой саміи або й ще лѣпшій мой подданы и дѣти, якъ тамтѣ? Чи вы гадаете, що я на те конституцію выдамъ, чтобы вы зѣ голоду дохли, а тамта голода, чтобы безъ перешкоды множились? Дурень, хто такъ думае!
Все драпѣжники ажъ легче водѣтхнули по-чувши таку царскую мову. Духъ въ нихъ всту-пиль, хочъ и не знали ще, якъ властиво царь мѣркуе зъ тою конституціею поступити, щобъ и вовки были сыты и козы цѣлы. А Левъ такъ далѣ мовивъ:
— Слушайте-жъ, яка моя воля! Першій ар-тикуль новой конституціи каже: Все звѣрѣ рав-

ный передъ правомъ, а право — то царь. Отже водъ нынѣ я выдаю таке право: все губернаторства касують ся, и вы все маєте бутти при-миѣ, будете становити мой дворъ, мою прибо-чу сторожу и мою армию. А прочіи звѣрѣ мають достарчати для мене и для моего двора поживы. Уложимо бюджетъ, колько для всехъ васъ, для вашихъ родныхъ потрѣбно на день стравунку, предложимо той бюджетъ звѣрчѣмъ радѣ, она ухвалитъ, а тогда все вы будете жити собѣ якъ у Бога за дверми и побачите, що при новѣй конституціи живе ся далеко лѣпше, нѣжъ безъ неи. Бо коли давнѣйше вы нѣбы то мали право хапати и ѣсти всякого, кого только подужаете, то все таки вы мусѣли бѣгати, засѣдѣти ся, ло-вити, неразъ бороти ся и мучити ся, неразъ и голоду намлѣти ся. А теперь усе му тому ко-нець. Мы ухвалено розложимо на поодинокій громады и они мусѣятъ намъ саміи все знести и до-старчити, такъ что каждый только берп и ѣжъ гото-ве. Знаете теперь, що значить нова конституція?
Драпѣжники трохн зѣ шкуры не повыска-кували зъ радости, почувши таке мудре высне-не новой конституціи. Справдѣ — подумавъ собѣ всякій, — коли звѣрчѣ рада ухвалитъ нашъ бюджетъ, то тогда всякій скаже: що-жъ, саміи ухвалили, саміи того хочете, то й давайте добровѣльно. А вже царь на те и е царемъ, чтобы звѣрчѣ рада ухвалила все те, чо-го ему треба и чо-го вѣнъ зажадае.
И все почали подскакувати зъ радости якъ хто могъ найвысше, и выти и ревити и пицати и кричати всеми голосами: „Слава, слава, слава нашему мудрому цареві!“ А далѣ, побравши ся за руки, давай выводити передъ царскимъ пре-

*) Бюджетъ то чужѣ слово и значить: выказъ доходовъ и расходовъ.



„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly P per.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна2.00
До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші про-
сятъ высылати поѣдъ адресу:
To „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ПО
ТЪЖДИЯ ВЪ ЧЕТВЕРЬ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купите книжки!

Въ редакціи „Свободы“
можно достати слѣду-
ющіе книжки:

Канадійска Русь

Написавъ Н. Дмитровъ
цѣна 10 цѣт.

Якъ чортъ заслуживъ
кусника хлѣба.

цѣна 10 цѣт.

Образки зъ Америки.

Написавъ Бузько.

цѣна 10 цѣт.

Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синѣвъ Ч. І.

Написавъ М. Павликъ.

цѣна 15 цѣт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

(Продовжѣе зъ стороны першом)

анѣ не було часу ихъ на-
складати. Пожити зновъ
въ банку трудно було безъ
ручительства, бо ту въ на-
шомъ стейгѣ банки мають
такі права, що на нѣяку
церковъ, анѣ фабрикъ гро-
шей не пожитати безъ ру-
чительства, то наші люди
умовили ся и зложили толь-
ко грошей, що выстарчило
посля контракту заплатити.
И такъ мы не кланялись
чужимъ и не бояли ся по-
жити свой послѣдній,
тяжко запрацованый грѣшъ
на дѣмъ божій, и маємо въ
Бога надѣю, що намъ то въ
коротцѣ ся поверне. Такожъ
намъ треба було пляць рѣв-
нати, а ту грошей нема.
Взяли мы ся всѣ до той
работы въ вѣдній дни вѣдъ
работы и пляць вырѣвнали
безъ жадного клопоту, бо и
зварады зъ собою приноси-
ли. Та работа вынесла бы
до \$200, а мы то заощадили.
Якъ церковъ була вже го-
това и пляць вырѣвнаний,
треба було рѣчей церков-
ныхъ, а грошей зновъ не
было, бо кромѣ грубыхъ вы-
датковъ, було досить и мен-
шихъ. Отже поодинокіе па-
рохіяне покупали рѣчи цер-
ковны (сироваждали зъ краю
зъ Самбора.) Такожъ и на
карпетъ поскладались и що
хто може то купуе, абы
заощадити грѣшъ въ касѣ.
Такъ ансонійскій и дербокскій
парубки складають ся на
великій паукъ на середину
церкви, вже мають кілька-
десять долларѣвъ на ту
цѣль зложеныхъ, а ще хо-
тятъ больше зложити, чтобы
то могло бути разъ на все.
— Такожъ доношу вамъ, що
колекторъ Петро Карпакъ,
котрого мы выправили про-
сити о помѣчь нашихъ бра-
товъ, повернувъ щасливо и
сповнивъ свой обовязокъ
чесно и сумлѣнно. Плейзы,
на котрыхъ вѣдъ доставъ
офѣру на нашъ дѣмъ божій,
не описую, бо заняло бы
много мѣсяца, а толькыо
яку въ имени цѣлоу парохі-
и всѣмъ тымъ, котрі хо-
тий малу, але щирю офѣру
дали на нашу церковъ. Ще
разъ дякую вамъ всѣмъ.
Спаси-богъ вамъ, церковъ
наша молити ся буде за вами.
Въ потребахъ церковныхъ
удавали мы ся до о. Ів.
Ардана, въ Jersey City, N. J.,
а часами и о. Ів. Арданъ
до насъ приѣздили крести-
ти, сповѣдати, за що дя-
куемо о. Арданови сердечно

за пхъ всѣ труды, які про-
насъ зносили и жичимо имъ
многоя и благая лѣта.
Теперь мы дочекали ся п
свого священника, на кот-
рого мы вже 4 мѣсяцѣ зъ
великою нетерпелливостію о-
чикували. Децембра 30. о
8 год. вечеръ прибули до
насъ Всч. отецъ Антоній
Бончевскій, на котрого рада
церковна и больше парохі-
янъ очекивали на днѣхъ.
Въ недѣлю рано о 8-ой год.
роспочалась утренняя, а по
утрени благословеніе пре-
стола и такі св. Литургія,
на котрой Всч. отецъ вы-
голосили вѣдповѣду про-
повѣдъ, витаючи своихъ па-
рохіянъ и дякували всѣмъ,
котрі причинили ся до бу-
дowlъ храму божого. Такожъ
парохіане почитали своего
отца сердечно, а вчасѣ про-
повѣди не було такого,
чтобъ не мавъ очі орошені
слезами радости. Вечерня
була о 4-ой годѣ, но ве-
чѣрни вѣдбувъ ся парохі-
яльный митингъ, на котромъ
ухвалили священникови пен-
сію и доходы.

Такъ складаетъ щиро-
сердечну подяку всѣмъ парохі-
яне ансонійскій и зъ дру-
гихъ мѣщевостей належащій
до той самой церкви въ
Ansonia, Всч. о. І. Констан-
кевичу зъ Shamokin, Pa. за
те, що постарали ся намъ
о такого священника, кст-
рого всѣ сердечно полюби-
ли, такъ галицкі Русины,
якъ и Русины зъ Угорщины.
Мы всѣ якъ бы въ одномъ
селѣ выросли и при томъ
священнику, котрый теперь
до насъ прибули. Ще разъ
дякуемо Вамъ Всч. о. І.
Констанкевичъ, да сотворить
Вамъ Господъ многоя и бла-
гая лѣта!

Другимъ разомъ донесемо
вамъ дѣло больше.

Гаврилъ Давидкъ.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ.

Brandon, 9. сѣчня 1898 г.

Хвальна редакція!
Прошу помѣстити тыхъ
кѣлька словъ зъ нашомъ рус-
кои колоніи: Есть насъ ту
спора громадка галицкихъ
Русинѣвъ, котрі что йно за-
чипають привикати до му-
жого краю. Однй покляли
собѣ вже хатки та осѣли
уже яко тако на своихъ
смѣтлахъ, а другі не встѣгли
передъ зимою поставити ха-
тины, то мусятъ мѣстити
ся у другихъ. Недавно згро-
мадили ся всѣ Русины зъ

той мѣщевості тай стали
радити надъ тымъ, якъ бы
то мати свою церковъ рус-
ку, чтобы хотіи не жити
якъ дикі люди, а до айри-
скихъ костелѣвъ яко не
мае нѣхто потягу. Радпи,
радили ажъ въ концѣ одна
часть людей удала ся до
одной невѣсты, котра вмѣ-
ла по англійскій, чтобы она
имъ помогла якимъ спосо-
бомъ. Жена тога запрова-
дила ихъ до баптиского
священника, а той принявъ
ихъ до баптиской церкви,
та ще потѣшивъ людей,
что баптискій Богъ дастъ
имъ роботу, а въ пншихъ
вѣрахъ они того не знай-
дуть. — Такимъ способомъ
одна часть Русинѣвъ въ Ка-
надѣ, перейшли на баптиску
вѣру.

Одѣнь зъ брандонскихъ фармерѣвъ.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

ДОЛЯ РУССКОГО НАРОДА.

(Конецъ).

Часы змінили ся. Теперь
борба о полѣпшене поло-
женія иде инакше. Народы
добивають ся красной до-
лѣ просвѣто и организа-
ціею въ дорожѣ легальной.
До проливу крови доходить
лише въ рѣдкихъ випадкахъ.
Власне на сую дорогу легаль-
ну черезъ просвѣту и орга-
нізацію до здобути красной
долѣ вступивъ теперь нашъ
русскій народъ. Сею орга-
нізаціею есть власне ради-
кальна партія. Радикальна
партія не есть творомъ
кѣлькохъ людей, се есть но-
вочасный масовый рухъ, се
есть свѣдомый народный го-
лосъ. Программа радикальной
партіи есть лишене выра-
зомъ бажанъ руского наро-
да, есть продовженемъ тыхъ
бажанъ, за котрі народъ
передъ сотками лѣтъ кровь
свою проливалъ. Однако сѣ
бажания въ програмѣ ради-
кальной партіи суть далеко
докладнѣше значеній, да-
леко певнѣйше сформуло-
ванъ и такъ уложенъ, что
робѣтныи народъ русскій
зможетъ пхъ одно за однимъ
здобувати. Полѣпшене быту
матеріального, свобода и
культура — се есть жадане
цѣлого робѣтничого руского
народа и черезъ то есть се
жаданемъ радикальной партіи.

Радикальна партія дома-
гае ся, чтобы земля, фабри-
ки, машины и т. д. перей-
шли на власность робѣтни-

чого народа, чтобы сей на-
родъ користавъ пѣз плодѣвъ
своей працѣ и зѣ здобут-
кѣ просвѣты, чтобы одинъ
надъ другимъ не панувавъ,
чтобы не было нѣ хлона нѣ
пана, лише всѣ рѣвны, сво-
боднй просвѣщеній люди,
котрі свободно орудуютъ
своею працею и всѣми си-
лами природы на свою ко-
ристь. Въ той цѣли дома-
гае ся радикальна партія
політичною самостійностію
для всего руско-украинско-
го народа въ Австро-Угор-
щинѣ и Россіи, чтобы всѣ
Русины въ Австрій, Гали-
чинѣ, Буковинѣ, Угорщи-
и Россіи (Украинцѣ) были
саміи собѣ панамъ въ сво-
имъ краю и чтобы жаденъ
иншій народъ надъ ними
не панувавъ.

Се есть головна, загалъна
точка радикальной програ-
мы. Иншій домаганя ради-
каловъ, котрі прямують до
осягненія той загалъной то-
чки, були бы для рѣжныхъ
крайѣ рѣжнй. Для австрій-
ской Руси домагають ся ра-
дикали подѣлу Галичины на
руску и польску часть, вы-
купъ землѣ большомъ посѣ-
лости на власность народа,
вѣдданія лѣсовъ и пасовискъ
до ужитку громадамъ, ска-
сованія податку грунтового
и зарѣбкового, заведенія без-
посередного, тайного и рѣв-
ного права голосованія зѣ
знесенемъ выборчихъ курій
при выборахъ до всякихъ
репрезентацій, державныхъ,
краевыхъ, повѣтовыхъ и гро-
мадскихъ, скасованія стало-
го войска, заведенія руской
урядовой мовы въ школахъ
и урядяхъ въ руской части
Галичины и Буковины и т.
д. Сихъ всѣхъ жаданъ ро-
бѣтныи русскій народъ дой-
де, помимо того, что всѣмъ
дармоѣдамъ и польской шля-
хтѣ у пятахъ стыне, помѣ-
мо того, что вороги руского
народа старають ся при по-
мочи жандармскихъ баге-
товъ и криміналовъ всякій
народный рухъ придушити.

Насъ нѣчо не вѣдстрашитъ,
нѣчо не вѣдбере намъ вѣд-
ваги въ борбѣ за народну
волю, щасте и поступъ. Якъ
показали послѣдній выборы
до рады державной, польская
шляхта и рѣшта дармоѣдовъ
мордувала русскихъ хлопѣвъ
за те, что они обстали за
своими правами. Але й се
насъ не вѣдстрашило. Та не
вывно пролита кровь, пока-
зала намъ, зъ якимъ пожер-

тованемъ и геройствомъ
забравъ ся русскій народъ
до дѣла.

Радикальна організація
обнимае вже цѣлу руску
часть Галичины. Робѣтныи
русскій народъ свѣдомо иде
до цѣли. У своей борбѣ не
перестане вѣдъ дѣти, доки
не скине зъ себе пута не-
волѣ и незнанія и доки не
настануть суспѣльнй зміны
посля жаданъ радикальныхъ.

Кождй прихильникъ по-
ступу и робѣтного народа
вступае въ ряды радикаловъ.
Зѣ той причины найшла
хлопска радикальна справа
прихильность и помѣчь у
американскихъ Русинѣвъ.
Мы знаємо, что американь-
скій Русины становлять мо-
лоду поступову Русь. Чи-
таючи вашу газету „Свобо-
да“ мы бачимо, якимъ вы-
сокомъ поступовымъ духомъ
вы жите. На теперь идеа-
ломъ нашимъ були бы по-
рядки вашомъ молодомъ аме-
риканьской Руси. Богато зѣ
того, что мы ще домага-
емо ся и о что мы боремо
ся у васъ уже е. Тутъ у
насъ звичайно кажутъ, что
нашъ народъ некультур-
ный, нездалый до посту-
пу. Тымъ часомъ мы бачи-
мо, что той самый чоловікъ,
котрый тутъ е притисненый
и пониженый, коли всту-
пить на вѣдну американь-
ску землю, де порядки боль-
ше по людски уряджені,
стае ся вѣдъ разу чоловікъ
комъ культурнымъ. Се зна-
чить, что коли тутъ у насъ
нашъ народъ справдѣ не-
культурный, то сему винный
выключно нашъ лайдацкй
порядокъ суспѣльнй и полі-
тичнй.

Американскій Русины, ко-
ли живутъ у лѣпшихъ обста-
винахъ, якъ ихъ братя въ
Австрій, повинни спмага-
ти всякій рухъ, котрый иде
въ народѣ за полѣпшенемъ
его долѣ. И се американскій
Русины такожъ роблять. За
се пмы належить ся подяка!
Однако-жъ на сѣмъ мѣсяці
скажемо ще пару точокъ,
якъ бы найлѣпше могли
прислужити ся американь-
скій Русины нашой хлопской
справѣ.

Передовѣмъ ширити на-
шій погляды и накликувати
людей до организаціи ради-
кальной. До сего амери-
канскій Русины мають на-
году. Богато нашихъ людей
вертае назадъ до старого
краю. Тутъ повинни они
поучувати своихъ братѣвъ

які е порядки де инде та
что тотъ нужда, яка теперь
у нашомъ краю не муситъ
вѣчно грівати и показувати
людямъ, что организаціею и
твердою постояністю мож-
на всего перебороти. Богато
нашихъ людей посылають
письма на родину. Въ тыхъ
письмахъ наклекуйте свою
родину, чтобы скидала пута
зъ ногъ, чтобы спѣшила въ
ряды борѣвъ за щасте и
свободу. Не переставайте
такожъ наклекувати тыхъ,
что вертають назадъ до ста-
рого краю и свою родину
въ старомъ краю, чтобы ши-
рили радикальный писма.

Ся заходы ваші марне не
пойдутъ. Вони скрѣплять
радикальный рухъ и при-
спѣшати часть, коли въ на-
шій рѣднѣй крайнѣй красна
доля настане!...

Л. М. Я.

НОВИНКИ.

Бачность!

На повѣрчній конвенціи
„Р. Н. Союза“ ухвалили
урядники товариства вели-
ке добродѣйство для тыхъ,
что ще не належать до „Со-
юза“. Рѣшено такъ, что хто
не переступивъ ще 35 року
жизня може приступати до
„Р. Н. Союза“ безъ всту-
пного, але толькы въ мѣся-
цѣ мартѣ. Передъ тымъ и
потому буде wymagaти ся
на ново вступного. Спѣшитъ
ся-жъ записувати въ томъ
мѣсяцѣ мартѣ громадно до
„Р. Н. Союза“, бо шкѣда
пропустити такой доброй
случайности — стати членомъ
товариства безъ вступного.

Прозьба.

Димитрій Скороданскій
зъ Вѣльхѣвця, повѣту кро-
снѣянского, працуювъ въ
майнахъ и въ фабрицѣ въ
Pittsburg, Pa., та при робо-
тѣ потовкло его такъ, что
мусѣвъ пойти до шпиталю,
де вже лежить майже цѣ-
лый рокъ. Тыми днями до-
стали мы вѣдъ него письмо
зъ прозьбою оголосити его
крайчанамъ и знакомымъ спо-
мочи якимъ даткомъ своего то-
вариства, бо Д. Скородань-
скій находить ся въ вели-
кой нуждѣ. Если-бъ хто
посылавъ якй центы для
него то най адресе до:
Rev. N. Stefanowicz, 715 Car-
son str. Pittsburg, Pa. а о-
тець духовный вже ему тѣ
гроші доручать въ шпита-
лю.

столомъ величній народный танецъ, а хоръ що
найдоборѣйшихъ спѣваковъ зятянувъ на двай-
цять чотыри голоса преславну пѣсню:

„Многая - гая - гая,
Многая - гая - гая
Лѣта - та - та - та - та - та - та,
Лѣта - та - та - та - та - та - та,
Многая лѣта!“

Не треба вамъ и доповѣдати того, что все й
справдѣ стало ся такъ, якъ Левъ казавъ. Медве-
дѣ, вовки, рисѣ, шульки, орлы и всякі дра-
пѣжнй звѣрята дуже докладно пообраховували
собѣ, кѣлько имъ и всьому ихъ родови и при-
плодови потрібно на рокъ стравы. Зѣ тыхъ обра-
хункѣвъ царъ звелѣвъ своимъ міністрамъ уло-
жити бюджетъ, склакавъ велику звѣрчачу раду
зѣ усеи державы и сказавъ:

— Ну, дѣтеньки, маєте, славити Бога нову
конституцію, — що-жъ, до вподобы вамъ она?

— До вподобы, ваше царске величество! —
закричали всѣ звѣрѣ.

— Добре, дѣтеньки! Дуже мене се тѣшитъ,
Теперь же вважайте, что вамъ скажу: Усѣ вы
обовязаннй пильнувати ен, якъ ока въ головѣ и
въ разѣ потреби все, але то все что маєте, на-
вѣтъ жите "свое для неп посвятити!

— Кождоп хвилѣ готовий мы се зробити! —
закричали въ патристичномъ одушевленію ослы,
волы, бараны и прочі звѣрѣ.

— Дуже мене тѣшитъ вашъ патриотизмъ,
сказавъ Левъ. Вѣрте, что я вмѣю его цѣнити.
Конституція, котру я давъ вамъ и котра по
вѣкъ вѣка становити буде славу мого правлѣнія,
дорога менѣ такъ само якъ и вамъ. Щобы сте-
регти ен, зберегати якъ найвысшу святошъ и
боронити противъ усьного нарушенія вишнѣного

дѣтисъ день и нѣчь, не жалуючи поту и крови,
але надто установивъ постійну сторожу, подѣ
котрой охороню кождый зѣ васъ, навѣтъ най-
слабѣйшй, може супокѣйно спати.

— Дай тобѣ Боже много лѣтъ ирожити,
нашъ мудрый и милостивый царю! — крикнули
всѣ звѣрѣ, хотъ уже не такъ радѣсно, якъ пер-
шимъ разомъ. А царъ говоривъ далѣ:

— Ось вамъ обрахунокъ. На удержане мое
и моеи сторожѣ маєте давати добровѣльно те,
что тутъ приписано, а я за те ручу вамъ, что
въ цѣломъ краю по вѣки вѣчній панувати буде
супокѣй божій.

Слуги роздали всѣмъ посламъ звѣрчачимъ
друкованый рахунокъ. Заглянули послы въ той
рахунокъ, и ажъ морозъ пѣшовъ у кождого по
за плечима. Але що вже було робити! Вѣдай
чоловѣкъ мае чорне на бѣломъ, что, коли и кому
мае дати и знае, что больше вѣдъ него не за-
жадають.

— Секретарю — сказавъ Левъ, — вѣдчитай
бюджетъ, може хто схоче о нѣмъ голосъ забрати!
Тогды поднявъ ся одиъ старенькій осель
и сказавъ:

— Вношу, чтобы увѣльнити папа секретаря
вѣдъ читанія. Всѣ мы прочитали той бюджетъ и
знаємо зъ горы, что безъ бюджету не можна.
Всѣ мы вѣримо свосму цареви и готовий для
него на все. Дялятого вношу, чтобы рада ухва-
лила сей бюджетъ безъ дискусіи, вѣдъ разу. Хто
е за тымъ, нехай встане зѣ мѣсяца.

Всѣ встали. Бюджетъ бувъ принятый. Вѣдъ
того часу въ звѣрчачомъ царствѣ запанувавъ
правдивый супокѣй божій.

ПѢСНЬ РУССКИХЪ ХЛОПѢВЪ.

— написавъ —

Д-ръ Иванъ Франко.

I.
Якій то вѣтеръ шумно грае
Вѣдъ Сяна, Буга до Карпатъ?
Яке то дѣво визирае
2. Изъ тыхъ нужденныхъ хлопскихъ хатъ?
Гей-же вразъ, гей-же вразъ гукнемо,
Щобъ и слѣпий насъ познали,
Мы е тѣ, что васъ всѣхъ кормимо,
За всѣхъ васъ терпимо,
Мы рускй хлопы радикалы,
2. Що звергли темноты ярмо.

II.
Мы тѣ, что гнули ся якъ лозы,
Були покѣрнй якъ вѣвця,
Котрымъ неволя, кровь и слѣзы
2. Ще не доѣхали кѣнця.
Гей-же вразъ и т. д.

III.
Мы тѣ офермы, тѣ рекруты,
Гарматне мясо на войну,
Тѣ, что пхъ кривда и голодъ лютый
2. Жене за море въ чужину

IV.
Мы тѣ, что платимо податки,
Собѣ-жъ лишаємъ трудъ и плачь,
Котрымъ державнй всѣ порядки
2. Е толькы — здирство, драчь.
Гей-же вразъ и т. д.

V.
Мы тѣ, котрымъ запертй дверѣ,
Запертй до свободы шляхъ,
Мы масмъ права на папері,
2. А обовязки на плечахъ...
Гей-же вразъ и т. д.

VI.
Но вже не довго той муки,
Намъ часть не дати ся на глумъ,
Здѣймутъ ся дружно хлопскй руки
2. И проевѣтѣе хлопскій умъ.
Гей-же вразъ и т. д.

VII.
Мы хочемъ вчитисъ, поступати,
Бо кривда е сестрою тмы,
Для себе хочемъ працѣувати
2. И бути люде мѣжъ людьми.
Гей-же вразъ и т. д.

VIII.
А всѣхъ, хто лвно або тайно,
Намъ ладить путо и яремъ,
Всѣхъ дармоѣдовъ радикально-
2. Мы зѣ своего краю выметемъ.
Гей-же вразъ и т. д.

Вітер збурав м'сто.

Минулого тижня, ввечері по середині на четвер, страшна буря (tornado) нависла над Фортом Сміт, в Арканзасі, і майже цілком збурила його. Найсильніший муровані дом не могли выдержати перед страшним вітром і місцями, где стояло м'сто з хорошими домами и улицями, представляе теперь страшный образ знищеня. О том, сколько людей згинуло, не можна докладно довідатись, бо доты телеграфний позываний. Англицькі газети доносять, що уже 50 трупів выдобуто з під розвалин, а кілько там їх еще е, сего ніхто не знае. Людей покаралених есть велика сила, а еще до того без даху и пожны. — Б'да!.

Листы з тамтого світа.

Передь тремя роками пошерь в м'стѣ Курску, в Россіи, богатый купец, похитивши по собѣ вдову. Чотыри мѣсяцѣ по смерти мужа одержала вдова грошевый лист на 1000 рублів. Ікеж було ей зачудоване, коли побачила, що лист був писаний рукою єї померлого мужа. То зробило на ней таке вражінє, що вдова аж замліла. В листѣ небощик жалувалъ ся, що ему тяжко на „новомъ мѣсці“, просивъ абы за него молила ся и присягавъ жінцѣ вѣчну любовь. Вдова скликала своихъ на нараду и ті двоє думали надъ тымъ, якимъ способомъ мого надійти листъ з Москвы вѣдъ неощика, що похований в Курску, але не могли нічого выдумати. По п'ятьохъ мѣсяцяхъ вдова одержала зновъ листъ вѣдъ мужа и грошѣ, а такъ що року приходитъ до ней такихъ листѣвъ два або три. Показало ся, що купецъ передь смертю зложивъ у одного своего знакомого кількадесятъ листѣвъ зъ грѣшми до жінки и велѣвъ ему высылати ихъ въ означеныхъ дняхъ. Вдова має бути такъ зворушена тымъ листамъ, що якъ каже, любить чоловіка теперь больше, якъ за его життя.

Голка в тѣлѣ за 20 лѣтъ.

Патріковъ Галлагерови, фатерменови вѣдъ лигайскои колеѣ, мешкаючому в Mauch Chunk, вынявъ д-ръ Вассеръ кавалоу голки зъ руки. Галлагеръ, будучи 12 лѣтнимъ хлопцемъ, наступив на голку, котра вбила ся ему до пятъ. Зъ початку болѣла его, а познѣйше не чувъ ніякого болю. Аж доперва теперь, по 20 лѣтахъ, зачало ему щось докнати в рудѣ пласкумѣ. Приїхавъ докторъ и, въ найбольшому здивованю Галлагера, вытягнувъ зъ руки голку.

Завѣщане жебрака.

Въ Римѣ померъ недавно тому одѣтъ жебракъ, що лишивъ своихъ троимъ дѣтямъ маєтокъ в сумѣ 800 тысячъ лѣръ. Цѣле свое житє бувъ жебракомъ и можна его було бачити кожного дня при входѣ до одной зъ римскихъ церквей. Видко, що и жебрацке ремесло буває часомъ не-абы-якъ покладне.

Першій майоръ Веллаго Нью Йорку, Robert A. Van Wyck, обнявъ свой выеокій урядъ.

На новый рокъ в Чикаго только 5 людей на улицѣ замордовано.

Не бій жінки!

Акторъ J. Ratchiffe въ Нью Йорку, побывъ свою жінку. За ту штуку доставъ 6 мѣсяцѣвъ арешту, бо якъ казавъ судія, що въ Америцѣ зовсѣмъ непопулярно рѣчею есть, власну жінку окладати кіями. Може въ Галличіи ще можна, але въ Америцѣ не вольно.

Дня 5. януара то есть на самый нашъ святыи вечеръ постигло Івана Козея зъ Corning, N. Y. нещасте при роботѣ колеѣ Erie Co. Коля вещасный стоялъ при корбѣ, тотъ вдарила его такъ сильно по головѣ, що вѣдъ разу упавъ безъ памяти, а другого дня умеръ. Іванъ Козей похитивъ зъ Угорщини, зъ села Стакцини и полишивъ въ краю жену и кількоро дѣтей, а понеже не належавъ до жадного товариства, то м'сто похоронило его власнымъ коштомъ. Найжежъ той сумный випадокъ буде пересторогою для тыхъ байдужныхъ, що то мають и жінку и дѣти а неспѣшати ся записувати до „Р. Н. Союза“.

Въ Америцѣ дуже лихъ часи. Бѣдніи люде, особливо по великихъ мѣстахъ, пухнуть и гинуть зъ голоду. За часті крадѣжк, якихъ допускають ся люде, судиі або зовсѣмъ не карають, або дуже маленький кары накладають. Милосердять ся паны надъ бѣднымъ народомъ — звычайно, якъ добрі паны.

Въ Питтсбургѣ выбила по пыску одна дама редактора газеты „Budget“ за те, що про ея особу дурниці пописавъ.

Адресы прибувшихъ священниковъ:

Rev. N. Pidhorecky
225 Warren Str.
JERSEY CITY, N. J.

Rev. A. Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Вѣсти робѣтничѣ.

Хрустъ межи американскими робѣтниками.

Дня 12. с. м. було велике зворушене мѣжъ панами республиканцами въ Columbus, O. Череватѣ, сухой, зъ большими и меньшими миллионами паны крутили ся и вертели ся мовъ бы имъ давъ хто знаного лѣкарства на перечислене, бо ходило о те, хто зъ нихъ буде мати честь черезъ 7 лѣтъ и два мѣсяцѣ заступати державу Огайо въ сенатѣ. Подкупства и шахрайства дѣяли ся страшныи при тыхъ выборахъ. Газетарѣ англійскіи и нѣмецкїи говорятъ, що Маркъ А. Ганна купивъ оденъ голосъ за \$10.000 и то его выротовало. Выбранныи одставъ большістю 3. голосѣвъ. Розумѣе ся, що посылали ся гратуляційныи телеграммы мовъ рѣсненый дощикъ майовый. Самъ навѣтъ президентъ Микили выслалъ депешу, на котрой подписался с и его жінка а наша панѣ президентова. Оно ничъ нового, бо при всякихъ выборахъ дѣють ся надужитя, а по выборахъ шле ся телеграммы, лишь одно важное, котре стоить въ звязи зъ тымъ выборами. Дня 11. януара вѣдбувалася тамъ конвенція майорѣвъ, а 12. выбрано новыхъ урядниковѣвъ уніи робѣтничои, котри дознавши ся о выборахъ Марка А. Ганна, республи-

канина-миліонера, капиталисты, не мали що лѣпшого робити, якъ пойти до п. Ганна и зложити ему глумѣе почтеніе. Чи не смѣхъ и глумъ то? Урядникъ уніи робѣтничои бе чоломъ передъ миллионеромъ, бо той неразъ буде голосовати въ сенатѣ за правомъ въ користи капиталистовъ а на нещасте робѣтничковъ. Таки Гомперсы, Ротгефорды и прочі презесы уніи робѣтничихъ, то подля безыдейна дрянъ, чистіи хрунѣ галишкы.

Майнеры при твердомъ вуглѣ въ Огайо мають ще найлѣпшыи условия зарѣбку, а именно: решета зъ 1 1/4 цалевыми очками, девять годиныйи часть працѣ, кождо суботы лишь до полу дня работы и дешевый рентъ. Въ питтсбургскомъ дистриктѣ старають ся то запровадити.

Теперь якъ и передъ тымъ.

Въ околицѣ Вашингтону, Па. при мягкомъ вуглѣ паны мѣжъ майнерами страшно нужда. Робять лишь по два дни въ тижни, а естѣ зъ того ще водятне компанія за помещанке и артикулы до житя, браніи въ ихъ сторахъ, то робѣтнички о-стають ще довжними компаніи. Двое людей зъ причины, що зъ браку гроша не могли закликати лѣкара, умерли безъ помочи лѣкарскои.

— Connellsville, Pa. Продакція кокеу въ р. 1897 була высша, якъ 1896 р. Выналено всего 6,915,052 тоннъ 11,409,835 долларѣвъ вартости.

— Manchester, N. H. Зъ причины браку за поштомъ зъ днемъ 1. фебруара має застановитись роботу въ 1,140 вартатахъ ткацкихъ. Кромѣ того зъ днемъ 24. януарѣ наступитъ 10 процентове знизжене платнѣ.

— До уніи майнерѣвъ приступило вѣдъ септембра 1897 р. т. е. вѣдъ полагодженя великого страйку майнерѣвъ при твердомъ вуглѣ, 298 новыхъ локальныхъ уніи зъ 25,000 членами. Въ касѣ мають товѣркою \$10,812.18.

— Columbus, O. На вѣдбуваній ся недавно конвенціи майнерѣвъ рѣшено мѣжъ ними по уплытѣ року, въ котромъ робѣтнички сѣтъ звязаніи контрактомъ, жадати 10 процентового подвысешеня платнѣ.

— Charlestown, W. Va. Майнеры зъ долины Канавы завязали нову організацію для полагоджованя страйковъ судамъ мировымъ. Та організація має бути завязана опротивъ „Уніи злученыхъ майнерѣвъ“.

— Chicago, Ill. 150 нѣмецкихъ товариствъ выслали до кождого посла въ Вашингтонѣ писемъ, въ котромъ завязываютъ ихъ бути противными дальшому ограничованю иммиграции. Веѣ редакціи нѣмецкихъ, айри-скихъ, швецкихъ, италіанскихъ и другихъ часописей выслали такожъ протестующе писемъ.

— Dayton, O. Майнеры въ цѣломъ повѣтѣ Jackson застрайкували.

— Sanigaw, Mich. Въ той околицѣ вынайшли великий поклады вугля. Въ кількохъ дняхъ розкуплено тысячѣ акровъ. Пила вугля естѣ 5 стѣпъ груба.

— Connellsville, Pa. Акціонеры давной компаніи Riverside Mfg. Co., котра була роспала ся, зновъ зорганізовали ся и розпочали будову новой фабрики.

— Въ Coning, N. Y. Иде робота добр по всѣхъ фабрикахъ. Пеше не робило тамъ за шѣсть мѣсяцѣвъ, а теперь, коли пустило робити, всѣмъ яосѣ стало веселѣйше.

— Jeanette Pa. Въ шклярняхъ Chambers & McKee's 3000 робѣтничковъ зачали робити зъ почткомъ того мѣсяця.

— Въ Нью Йорку завязало товарство, котре потайкомъ буде сильно агитовати противъ ограничєня иммиграции.

— Boston Mass. На рѣчной конвенціи National Loom Fixers Association выступило остро противъ знизжованю платнѣ, якъ се пороблено по вартатахъ ткацкихъ въ всѣхъ асходныхъ державкахъ и прирекати подпирати страйкъ. Товариство має \$24,000 въ касѣ.

СМѢХЪ И ПРАВДА.

МАЙНЕРЪ И ЖѢНКА.

Приходитъ майнеръ зъ работы, хоче вымыти ся, а въ пепу не палитъ ся, воды теплон нема, бо жінка деѣ забавляе ся зъ кумами. Выбѣгае вѣнъ на двѣр и кричить: „огонь, огонь!“ Люде збѣгають ся, а и жінка збѣжеть задыхана и пытае:

— Где огонь?
— Во всѣхъ хатахъ — каже мужъ — лишь въ нашей нема.

ЗА ДУЖЕ ЖРЕ.

Хлопчикъ несе пташка въ клѣтцѣ, а другій его пытае:

— А то якъ зове ся той пташокъ?
— Дякъ — була водо-вѣдъ.

— Чому ты его дякомъ называешь?

— То не я, але мой тато его такъ называли, за то, що много жре, а не спѣвае.

ДЕ-ЩО О ЦИГАНАХЪ.

Одного разу цыганѣ укравъ газдову качку. Газда поійшовъ до войта и оба поійшли въ корчи глядати цыгана. Недовго треба було имъ ходити, бо зъ далека видѣли дымъ и туда помялу прикрадали ся. Коли вже были за плечами цыгана, войтъ сильно гукнувъ на него:

„Цигане, що робишь?“
А цыганъ вже на рожиѣ обертавъ качку, наляканныи скочивъ якъ опареный и сказавъ:

„Та що-бымъ робишь, войтусю, сеѣя качка хотѣла втопнѣти ся у водѣ, а я еѣ вытягнувъ и теперь сушу небожатку“.

Цыганъ лягнувъ на черево и не воду зъ рѣки. Надѣйшовъ чоловікъ и пыталъ цыгана:

„Цигане, що робишь?“
„Та що-бымъ робишь, отъ видите сербаку рыбаку по-лявку“.

„А рыба де?“ — пытае смѣючи ся чоловікъ.

„Та не видите де? Отъ тамъ одѣя плаваетъ менѣ передъ самымъ носомъ“.

Поійшовъ разъ цыганъ сповѣдати ся. Мѣжъ иншими грѣхами каже, що разъ кожухоу о землю кинувъ. „То еще не естѣ такъ великимъ грѣхомъ“ каже священникъ и розгрѣшае его.

Цыганъ вѣтшныи, що такъ легко доставъ розгрѣшене, додае въ концѣ не-смѣло, що въ томъ кожушѣ его мама була...

Заплатили за „Свободу“ въ тѣсяч. януару 1898 р.

MANHATTAN CITY, PA.	
Гр. Онушакъ	\$2.00
Мт. Carmel, Pa.	
Ив. Мухры	2.00
Яковъ Жиличъ	2.45
Алексій Тѣоръ	1.00
DERBY, CONN.	
Гавр. Даянцъ	1.00
Павло Врепи	1.00
Сем. Хвалыкѣ	0.90
Алексій Горбаль	1.00
MAYFIELD, PA.	
О. Т. Обупкевичъ	2.00
SHENANDOAH, PA.	
Иосифъ Коваль	1.00
Мих. Дмитрий	1.00
HAZLETON, PA.	
О. В. Мартакъ	2.00
EDWARDSDALE, PA.	
Яковъ Руданцъ	1.00
SHAMOKIN, PA.	
Яковъ Галакѣ	3.00
Ст. Пастырчикъ	1.00
Венедикъ Талпашъ	2.00
YORKTON, CANADA.	
Алек. Вархоланцъ	2.00
JAMESPORT, N. J.	
З. Пастернакъ	1.00
INDIAN ORCHARD, MASS.	
Вас. Тулуй	1.00
WILLIAMSPORT, PA.	
Ив. Констанковичъ	2.00
OLYRHANT, PA.	
Яковъ Кода	2.00
Иосифъ Желемъ	1.00
Мих. Кичмарчикъ	1.35
Василь Галакѣ	1.00
LANCASTER, N. Y.	
Семко Максимъ	1.50
PITTSBURG, PA.	
Данько Навилпашъ	1.00
PESVILLE, PA.	
Данько Шипица	2.15
OSHKOSH, WIS.	
Евст. Трипичинъ	2.00
BEAUSISLOU, CANADA.	
Олекса Кавде	2.00
WATERBURY, CONN.	
Василь Родилескѣ	2.00
Дим. Дамановичъ	2.00
ST. LOUIS, MO.	
Гр. Бонца	1.00
GEORGETON, CONN.	
Р. Фернега	1.00
EXCELSIOR, PA.	
Дим. Вислопий	1.50
Хар. Максимъ	1.00
Сем. Варна	3.00
Гр. Митерский	2.00
Гр. Сущереба	1.00
PARK PLACE, PA.	
Мих. Болодѣй	2.00
CHARLELOT, PA.	
Іоаннъ Войко	2.00
LANSDORF, PA.	
Джонъ Монѣта	2.00
GENEVA, N. Y.	
Мих. Тазайко	2.00

ГДЕ СУТЬ?

Юрко Карлицкий, котрый передь чотырма роками бувъ въ Шенандоа. Братъ его Андрей Карлицкий гласе его въ дуже важномъ интересѣ. Нехай ся зголосить, а не покаже. Если-бъ хто знавъ о нѣмъ, прошу писати до мене на такую адресу:

ANDREW KARLICKI,
Reissing, Pa.
Washington Co.

Павель Кролицкий пошукуе своей жінки, Викторіи Кролицкой, котра недавно тому прибула до Америки. Кто бы о ней знавъ, най буде такъ добрый дати знати Кролицкому, або она сама нехай пише своему мужову на адресу:

Pawel Krolicki,
OLYRHANT, PA.

Если кто знае, где пробувае Іванъ Сабатъ, мой „удивный“ бурдигеръ, нехай буде ласкавый повѣдомити мене подъ адресоу:

Mr. LAZOR SIROTIK,
48 Washington str.,
YONKERS, N. Y.

Хто хоче читати правдиво хлопску газету та довідатись якъ тамъ брати въ краю борють ся зъ своими ворагами, нехай запише собѣ газету:

„ГРОМАДСКІЙ ГОЛОСЪ“.

Коптуе \$1.50 на рокъ.
* Платити треба напередъ.
Замовляти можна черезъ редакцію „Свободы“.

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ БУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Венедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, Па.

Братя Русины! У Венедика достанете все свѣже и здорове мясо. Хвалити его бучернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалитъ. Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса ѣсти лишь зъ рускои бучернѣ.



Если кто має гадку осѣсти зъ весною на фармѣ въ Канадѣ, най напише до мене, а опишу ему докладно, що має робити, якъ хоче тамтуды vybrati ся. Нашихъ людей зъ Галичины и зъ Вуковины тысячки осѣли на добрыхъ земляхъ. И въ Пенсильвеніи вже кілька родинъ розпочали тамъ газдовство. — Корыстайте люде зъ доброй способности. Ту по майнахъ нічого не доробите ся.

Адреса моя:

Rev. Nestor Dmytrow
89 Johnson Str.
BUFFALO, N. Y.



З И М А Н А Д Х О Д И Т Ь !
ЗДОРОВІЮ ЗАШКОДИТЬ !

Не зашкодитъ однакъ, бо можете купити собѣ въ великомъ шторѣ

PETER-A STIEF-A

оверковъ за \$3.00 и дорожше — тепле
убране за \$3.00 и дорожше и всѣ другіи рѣчи достанешъ ту туніи,
якъ въ иншомъ шторѣ.

ПРИХОДЬ А ПЕРЕКОНАЕШЬ СЯ.

P. A. Stief

MAMMOTH CLOTHING HOUSE
11, 13 & 15 NORTH OAK STR.
MT. CARMEL, PA.

КУЗНАДЪ

АНТОНІЙ ОНУЩАКЪ
214 W. Lloyd, Str.
— SHENANDOAH, PA. —

*** Рускій готель. ***

Чи вы вже люде не перестанете ходити по чужихъ готеляхъ и спомагати своими пенятами другой народности? Та по що шукати чужихъ богѣвъ! — Давѣтъ добре по Шенандорѣ, а певно знайдете своего чоловіка, въ котрого и вино и віска и пиво и теперъ и другіи добріи и все свѣжіи напитки, а услуга чемна, бо все-жъ то у Русина. А ще який то Русинъ? Кождый его дуже добре знае. Та-жъ то Антоній Онушакъ. Ну и якъ-жежъ не зайдете до него? — Грѣхъ бы бувъ смертельный якъ бы вы Русины въ Шенандорѣ омывали того широго Русина.

На що вамъ Русины зъ Шенандоа самымъ голити ся а опѣсля ходити зъ порѣзаннымъ лицемъ, коли на 338 W. Centre str. есть **РУСКА ГОЛЯРНЯ**

Игнатія Мучки
— II —
Андрей Тарбай.

Тамъ оголѣть васъ гладко же и намастятъ бейрумомъ, а якъ острижутъ и напомадуютъ, то не повесыдае ся навѣтъ першого американского джентельмена.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS

Лазоря Сиротяка,
48 Washington str.
YONKERS, N. Y.

Хто не знае Лазоря Сиротяка? Вѣнъ має красно зарядженный сторъ, гресерню и бучерню. Посылае грошѣ до старого краю на всѣ части свѣта, скоро, танько и безпечно. Продае такожъ шифкарты на всѣхъ ливѣ. Кто пѣзъ земляковъ хотѣвъ бы водѣхати до старого краю, нехай зайдѣ по дорожѣ до Сиротяка и купити собѣ шифкарту у него а вѣнъ водировадитъ его ажъ на шифъ.

На що давати ся здерати жидовскимъ агентамъ по Нью Йорку? Идѣтъ до своего!

БАНКОТЪ.

НАРПСЪ
ЕМИЛЯ ЗОЛЪ.

(Конецъ).

Жизнь тымчасомъ же у дверей поворота своего мужа. Она блѣда, худя. Тоненький, розопытый кафтанъ накрываетъ по змозѣ еѣ нѣжную статью. Студѣныя просякла еѣ судорогами. Все, что мала, она вже заставила. Восѣмь днѣвъ безработныхъ выпорожнито полицѣ. Последнй матерачи продала гандляреви, липило еѣ лишь само покрывало. Она повѣсила его передъ вѣкномъ, чтобъ вѣтеръ въ хату не вѣялъ, бо мала кашляе. А и она шукала работы, але надаромъ; вже стратила и кредитъ. Нѣ пекаръ, нѣ крамаръ не хочуть вже боргувати, а она бѣдна, не вѣдываетъ ся на вѣтъ переходити по при ихъ дверѣ. По полудни була она у своєї сестры, але и тамъ нужда такъ велика, що еѣ слезы наплыли до очей. При выходѣ обѣщала она имъ кусень хлѣба, якъ еѣ чоловікъ що зробить, та вѣнь не приходить. Дошъ потокомъ ллеть ся. Бѣдна жѣнка вѣтка въ хату, бо тяжкій капль дощу падасть на ню и еѣ тонка одѣжь пересыкае водою. Вѣдь ча-еу до часу перемагае еѣ така терпеливость; ремству-ючи на непогоду подходить она ажъ на рѣгъ улицѣ та виглядае мужа.

Перемокла вертае ся зновъ и сущаетъ мокру голову обома руками. Порехожъ, що слѣдять ся кудись, тручають еѣ. Боязко тисне ся она до стѣны, чтобъ нѣкому въ дорожѣ не стояти. Еѣ зда-еть ся, що цѣле мѣсто изъ своимъ блескомъ, гаморомъ и брудомъ на ню напосѣло ся.

Недалеко вѣдь не еѣ склепъ зъ печивомъ; она видить тамъ спячу дитину. Яке оно пасливое, а у ней? Нарештѣ узрѣла она своего мужа, що волѣкъ ся пово-ленки. Прибѣгае до него. „Но?“ шепче дождливо. Вѣнь похиливъ морщку го-лову, а она тодѣ поволи слабымъ ходомъ пѣшла ско-дами въ хату.

Маленька не спить. Она пробудила ся и задумала ся, споглядаючи на догори-ючий полонѣны лампочки. Страшныя гадки малюють ся на завчасу дозрѣлыхъ и зовѣлыхъ чертахъ тварѣ се-милѣтка. Садовить ся на край скрипки, що еѣ слу-жить за лѣжку. Маленький ножикъ дрожать, а дробнень-кий, сухой ручикъ держитъ на-кривало надъ грудьми. Она задумала ся. Забавокъ не мала. До школы такожъ не може ходити, бо не мае че-ревичкѣвъ. Она пригадуе собѣ, якъ то еѣ неразъ мати провадила на прохѣдъ у со-нѣшныи дѣнь. Але то вже давно було. Они вже въе провадили ся давно зъ того помешканя, а тутъ еѣ все здае ся, якъбы черезъ ха-ту вѣявъ вѣтеръ зимнѣйшій вѣдь леду. Она тутъ голод-на и думаетъ надъ проблемомъ, котрого не може розвязати. Чи се кождей голодець? Бѣдненька думаетъ, що при-чина докучливости голоду въ тому, що она ще малень-ка. Старшій, здае ся, вже привыкли до того. Мати десь добре знае, что кождей го-лодець, але она таѣтъ се передъ дитиною. Коли по-важить ся на се, то може и

запытае ся матерѣ, хто вла-ство людей на свѣтъ при-водитъ, чтобъ они голодува-ли. — У нихъ въ хатѣ все такъ старе, брыдке... Подѣ-равленый меблѣ, лѣсей стѣ-ны, цѣла вѣдражающа нуж-да пивничныхъ и стрихо-выхъ мешканъ. И видить ся еѣ, наче-бъ она бачила въ снѣ теплй покоѣ и гарнй меблѣ и замыкае оченята, чтобъ зновъ мрѣти.

Промѣня, втискають ся черезъ повѣки до оченята, становлять ся золотымъ о-блакомъ и она хотѣла-бъ нимъ уповѣтись. Але вѣтеръ вѣе у вѣкно и такъ еѣ мо-розитъ, що она зновъ зачи-нае кашляти.

Еи очи заходятъ слезами. Звычайно она лякала ся, коли остала ся сама въ хатѣ, але теперь — она сама не знае чому — про те еѣ бай-дуже. Вѣдь вчера не ѣла нѣчого ще, то гадае, що мати пошла хлѣба принести. Та гадка бавить еѣ. Она покрае той хлѣбъ въ дроб-несенный куснички, и кус-нички за кусничкомъ ѣсти не уважно. Ахъ! то буде гарно!

Мати вернула, батько иде за нею на пальцахъ. Не-терпеливо глядѣтъ она на руки ихъ обоихъ. Обидвое мовчуть, а дѣтина за хви-лечку спѣвучнымъ тономъ проголосила:

— Ой голодна-жъ, голод-на я!...

Батько поваливъ ся на кѣсело и заслонивъ собѣ лице обома руками; толь-ко понуре плѣхоуе вырываетъ ся зъ его устъ. Мати укрывае слезы. Она накрываетъ дитину старыми шматочка-ми и притворюе ѣй, чтобъ була чемною и спала спо-койненько. Але дитина, що вѣдь студени дзвонитъ зу-бами, зѣбрала ся на вѣдвату. Тонесенькими рученьками, обнявши матерѣ за ширъ, пытае она тихесенько:

— Скажѣтъ менѣ, маму-сенько чому люди голод-ны?

Перекладъ Марко Черемшны.

НАЙТУНША НА СВѢТѢ

машинка до друкованя
ЗА \$1.50



Той образокъ представляе машинку до друкованя лѣстѣвъ, вѣдвѣтъ и т. д. Кождей, хто лишь знае буквы, може легко друковати. Буквы не треба складати, бо въ той машинѣ вже су-буки и числа уложени рядомъ на оди-нѣхъ лѣстѣвъ. Аѣ ихъ не треба особ-но въ чорнило мачати, бо машинка то-е сама робить, такъ якъ и въ другихъ вели-кихъ машинкахъ до друку.

Тую машинку въ хоро-шѣй бачѣ зъ фляшечкою золотого чорнила пошлю-вамъ за \$1.50.

За почту а плату.
Замовленя и грошѣ по-сылайте на адресу:

S. Keltonik,
OLYRHANT, PA.
Lack Co.

РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Иосифа Осеняка

въ Олифантѣ, ПА.
Чи знаете хлопцѣ, що Иосифъ Осенякъ мае готель на River Str. коло руско-церкви въ Олифантѣ? — Ану идѣтъ подивитися, якъ красно у него. Салъ красна на забавы. Пиво и всѣ инши напитки все свѣжѣ, ажъ мяло выпити и забавити ся у своего.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ

ЩТОРЪ

въ

ОЛИФАНТѢ ПА

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКЪ

Звѣстнаго рускаго патриоты.

Есть се наилучше заосмо-тренный во всѣхъ шторѣвъ во всѣхъ потребныя товары и всякого рода по якъ най-танышѣй цѣнѣ.

Кождей тамошныи Русинъ уважаючи себе правдивымъ и цѣрымъ патриотомъ, най-спѣшитъ до своего рускаго штору. Особенно напѣй га-здынѣ най идуть громадно!

На що Юськовъ, Шмудльвъ спомогати? Идѣтъ до своего.

Юліанъ Колыстяньскій

(JULIAN KOLYSTYANSKI)

420 W. Pine st.

ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салонъ рус-кой. — Найлучшй напитокъ можна ту достати, якъ: пи-во на шклянки и бутельки, вина розмантого гатунку, горѣвки досконалы, цигара дуже добры.

Спѣшитъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

Руска бучерня.

— Russian Meat Market —
OLYRHANT, PA.
КУЗЬМЫ СВАЛЫ.



Гей рускій господинѣ, чи не перестанете вы вже разъ купувати у чужихъ? Та по-що тятати ся за чужими, коли у своего Русина такъ само всего достати можна. А отъ погляньте! Таѣ въ Олифантѣ есть вашъ рускій бучеръ Кузьма Свала. Мае вѣнь свѣже, добре, тале мясо всякого рода. Розво-зить въ часѣ и пунктуально. Ану-жъ зайдѣтъ до него и попробуйте вѣдь него ку-повати мясо, а певно не пожалуете!

THOMAS A. ULIAKAS & JOSEPH RAYTKIEWICZ

436 Cherry str.

SHENANDOAN PA.

Гей темпераменты, читайте! Кто зъ васъ хоче достати доброго темпера и вайсе бір-у въ бутелькахъ най зайд-е до гуртовного складу Т. Уляка и П. Райткевича а певно не пожалуете. Ану попробуйте!

РУСКА ГРОСЕРНЯ!

Нашъ чоловікъ честный и порядный

Яковъ Гашбалъ

въ OLYRHANT, PA. на Race Str. мае сторъ. Достанете у него все потребно до житя, а все свѣже, добре и деше-ве. Всюды вже люди зрозумѣли, що треба у своего брата, а не пейсатьхъ дра-бѣвъ спомогати.

Одинока руска бучерня на цѣлѣ мѣсто на Second str. на про-тивъ друкарнѣ „Свободы“

Ю. Щипчикъ и Г. Троха-новского.

въ Mt. Carmel, Pa



Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрово. Ану газдынѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — мае своихъ!

Steam Laundry.

Мае срочки, ковѣри-ки, маншеты и другй рѣчи до праня, то занесѣтъ до Mt. Carmel Steam Laundry. Вѣдь сороки 10 цѣт., вѣдь ковѣрики 2 цѣт., вѣдь ман-шетѣвъ 4 цѣт. — Офѣсъ той есть за Righeter's-овымъ шторомъ въ-заду.

Если хѣ потребуе конѣ и керичи а вѣсѣля або по-хороны може достати по дуже низкой цѣнѣ у:

Robertsons Livery
West 2-nd Str.
Mt. Carmel, Pa.

J. LIACHOWICZ

(I. Ляховичъ)

425 Shamokin st.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Польско-литевскій zegar-містръ и ювілеръ

Всяки направи zegarѣвъ выконуе точ-но, талѣ и въ корот-комъ часѣ и за напри-ву гарантуе. — Мае на складѣ великій вы-боръ зигарѣвъ, золо-тыхъ и сѣребныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту каждого зигара гарантуе. Обручнй салѣнѣ, якъ хто купуе достаетъ въ подарунокъ гарный будиль-никъ.

Стѣнный zegary дае на выплатѣ.

O. Murdza & Bro's

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

O. МУРДЗА и БРАТЯ.

Сторъ заосмотренный въ найлѣпшй товары, спрова-дзованыи впрѣсть зъ найпер-шихъ складѣвъ. — Майже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Car-mel заосмотрѣе въ живнос-ти. Продае такожъ одяги майнерскы и посылаетъ грошѣ до старого краю талѣ, точ-но, скоро и безопасно.

Свой до своего — а до чужого не пѣй-ся. Жидѣтъ омпайте въ чалѣка!

Гавриилъ Малинякъ

Гуртовный складъ (Wholesale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.



Мае заведѣды на скла-дѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣв-кахъ зъ наилучшихъ брова-рѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку

Братя! замовляйте у сво-го!

РЕСТАВРАЦІЯ и КА-ВЯРНЯ.

✱ TROMETTERS' ✱ (Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str.

SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Свѣдѣня, Обѣды, Вечери.

Въ каждомъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженъ на европей-скій способѣ, дуже смачно.

Услуга пильна и солидна.

Особный покоѣ для родины.

— Найлучшй вина, пива, лѣкеры, віски и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручаетъ ся всѣмъ сѣ реставрацію, а передовѣмъ приѣзднымъ.

Питущий сей адвертай-сментъ ручитъ за Тромей-тера.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCESIOR.

Всякй потребный рѣчи до житя, якъ такожъ убраня майнерскы и звычайнй можна купити.

Посылаетъ такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, талѣ и безопасно

Продае шѣкарты.

Не вѣдь нынѣ вже знаютъ люди солидного предсѣдателя „Союза“.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫИ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ltd.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Наибольшій рускій компанічныи сторъ въ Аме-рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красный, котрый компанія ку-пила 1896 року за \$18,000 показуе, что може ком-панічна работа. — Всѣ ро-зумнй Русины належать до той компаніи, купуютъ зѣ своего власно-го стору значить, спомогаютъ самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.

Заряджае нимъ:

Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA

ЗАЛОЖЕНЫИ 1866 року. — Вырабляе 25,000 бочѣвъ мѣсячно.

Пиво одного зъ наибольшыхъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вѣльне вѣдь всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровѣшимъ. Завѣдѣды одной и той самой доброты и прѣмного смаку и есть споряжане подѣ зарядомъ одного зъ найздѣб-нѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.

Вырабляе въ найлѣпшѣмъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Салѣнѣсты и приватнй родины повинны замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.
READING, PA.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ

ГОТЕЛЬ

Д. Геренчакъ и Ф. Михаль-ского.

въ Jersey City, N. J.

38 Green Str.

Кождей Русинъ идущій зъ краю, чи до краю, або мащій яку небудь потребу въ Нью Йорку, чи околци, повиненъ всту-пати до того готеля, бо:

Тутъ достане найздоровѣшй и найтаѣшй напитки вся-кого рода.

Достане почлѣгъ талѣ, чистеньскій и безпечный.

Въ томъ готелю порадятъ вамъ безъ в-плати о, де тану шѣкарту купити, а если не знаете, то запровадитъ васъ охот-но на дѣло, або на шифу, та загалѣмъ да-дутъ вамъ добру раду.

Въ готелю томъ е такожъ прекрасна галля на мѣтнѣи, забавы и вѣсѣля.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІИ ТАЛПАШЪ

РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

— И —

ГОТЕЛЬНОИЧІИ.

246 Pearl Str.

Shamokin, Pa.

Недалеко рускои плебаніи.



Доброй вечеръ дружо мой!

— Добрый вечеръ, спите!

— А куда такъ спѣшите?

— До Талпаша, брата!

— Что за Талпашъ? Звѣдѣтъ вѣтъ!

— Та-жъ крапѣ нашъ милый!

— У него всѣ Русины

— Недрѣкнѣють силы!...

— Шо за брандава и пиво тамъ!

— Обходитъ ся файно!

— Обслугуе якъ братамъ!

— Танѣ надзвычайно!

Читайте и уважайте.

Стань и оглянй все вѣзы для бучерѣвъ, грѣсер-никовъ, голсельниковъ (до розвожени пива) и розлич-ный другй, робленый зъ най-лѣпшого матеріалу и най-лѣпшой работы.

Головные ковалство

Спеціально вырабляютъ ся желѣзныи плоты, и обго-рождения падгробниковъ.

J. B. Zimmerman

Cor. Independence and Market str.

SHAMOKIN, PA.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ: МИКОЛАЙЧИКЪ

Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокий лѣкаръ, славяни-на цѣлѣ мѣсто. Лѣчатъ всѣхъ хорѣбы совѣстно и въ ко-роткомъ часѣ. Особливо не-арѣбнанныи лѣкаръ въ спра-вахъ положничихъ. Гово-ритъ по англійски, по руски и по польски. Горячо пору-чаемо сего знаменитого док-тора, нашимъ Русинамъ.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-

РОНѢВЪ.

Выпываетъ такожъ керичи на по-роны, хрестини и вѣсѣля по дуж-низкихъ цѣнахъ.



300 PEARL and MULBERRY st

SHAMOKIN PA.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

СВОИ ДО СВОГО!

Сѣремъ Лучковецъ.

E. INDEPENDENCE near VINE STR.

въ Шамокіні, ПА.

— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темпѣръ и другй напоѣ все свѣжѣ и най-лѣпшого гатунку. Услуга чема и солидна. Скланяи великй и малй послѣ вно-добы.

Люде! Уже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе са-мыхъ подпомогати.

William D. Chmielewski,

231 E. Centre str.

SHENANDOAN, PA.

Панове салѣнѣсты зѣ Ше-надорѣ и всѣ, що хочете на-бути для себе віски; пива темпѣру въ большѣй скѣль-кости, зайдѣтъ до В. Хмѣ-льовского и замовляйте на-питки у него. — Най не зарабляютъ зѣ васъ чужй, дайте заробити своему, бо-жѣ Хмѣльовскій честный и спра-ведливый чоловікъ — „Сво-боду“ пренумеруе.

Купуйте у него!

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтня пра-тика дала ему способѣсть естѣи добротѣ лѣкарствъ. Лѣчатъ усильно нескѣлько ро-дѣ хорѣбы. Мае такожъ свою власну аптеку, въ котрой вырабляютъ ся дуже добрыи помѣщи лѣкарства.

Розмовитъ ся по рускѣ, литевскѣ, по польскѣ и по англійскѣ. — На цѣлѣй око-лицѣ знаютъ добре Шла-упаса!

Учѣте ся, братя мои!

Думайте читайте.

И чужому научайтесь,

И своего не цурайтесь!

Т. Шевченко.



Всюды нѣвѣчитъ ся правда,

Всюды пануе брехня,

В